

Jász Attila – Csendes Toll
A BÖLÉNYEK KIPUSZTULÁSA
– részletek –

NEM PAZAROLJUK FELESLEGESEN

a meglévő dolgokat,
pedig abban az évben sok eső és napsütés is van,
éppen megfelelő arányban, a kukorica is hatalmasra nő,
vagy csupán te vagy még kislány mindig nagyon, gyerekindianán,
amikor nem felülről,

a gyümölcsfák lombjai közül figyeled ámulattal
a címerek sárgászöld hullámzását,
hanem elindul benned egy komoly elhatározás,
természetesen némi félelemmel, majd egyre nagyobb,

ahogy lassan végleg elnyel a sűrű növényzet,
húsos sötétzöld levelek burkolnak be,
alig tudsz haladni, pengeélük megvagdós, több sebből is vérzel,
de nem foglalkozol vele egyelőre, lendületben vagy,

ami indulatból fakad, bizonyára sértődöttségből,
legkevésbé sem csak kalandvágyból vágnál bele egy ilyen felfedezésbe,

vagyis megszőksz, elindulsz világgá, ami azért kellemesen bizsergető érzés,
apróságból fakad, de neked valamiért fontos, beakad,

talán anyád nem jön érted a megszokott időben, előfordul,
és úgy érzed, becsapott, nem törődik veled, nem érdeklődik őt,
na, akkor jó, majd megmutatod te,
jól elmész világgá,

mindig is körültekintő voltál, viszel hát magaddal egy kis batyut,
fél zacskó háztartási kekszet és gyümölcsöt a fákról,
és mész, csak mész előre, alig haladsz valamennyit,
szúrnak, vágnak, karistolnak, húznak vissza a levelek,
de már nincs visszaút, azért sem adod föl, egy indián soha,

ha nem is tudod pontosan, hova jutsz, mész csak tovább,
noha egyre inkább végtelen és körkörös labirintusnak tűnik
ez a kukoricatábla, már rég nem látszik az ég egy kis szelete sem,
hullámszik csak az élénkzöld tenger, elnyel,

nem tudod, hogy találnak rád, hogy találják ki,
merre keressenek egyáltalán,
hiszen több hold kukorica terül el egymás mellett,
kerítés nélkül egybemosódva a szomszéd kertek mögött is,
és nem sírdogálsz, csak mész előre,

miközben azért egyre nagyobbakat sóhajtozol, és fogalmad sincs,
hol vagy, merre járhatsz,
milyen messze lehetsz a háztól, de valószínűleg
már elég messze,

mert majdnem eléred a régi kastély, a mostani kórház kőfalát,
amikor megtalálnak, nem kapsz ki, nem szidnak meg,
csak azt mondják a nagyszülők, hogy ilyet nem szabad,
nem kéne csinálnod többet, jó,

egyezel bele gyorsan és megkönnyebbülten, örülsz,
hogy békén hagynak, nagyon elfáradtál, hatalmas kalandnak tűnik,
pedig pár száz méterre sikerül csak eljutnod a nagyszülői háztól,
mások még a méretek számodra, és tényleg baromira örülsz,
így utólag is, hogy nem lett rosszabb vége
a kalandnak.

A MAGAD RÉSZÉRŐL FOGALMAD SINCS SEMMIRŐL,

mennyire
általánosítható,
de gyerekként is roppant tudatos, mondhatni önfejű,
vagyis makacs vagy, Maka Csinga is lehetne az indián neved,
vagy Makacs Inga, találó név lenne egy roppant önfejű,
elkényeztetett egykének, bárki legyinthetne is,
hogy a gyerekindiánok már csak ilyenek,

pedig még rendben lenni látszik a világ körülötted,
és azt hiszed, hogy ez mindig így lesz,
ezért játszod bátran és folyton a sértődöttet,
például apai nagyszüleidnél anyád jelenlétében,
pontosabban a ház előtt,

a bejárat melletti háttámla nélküli fapadon,
nincs több emléked róla, hogy ez után
az eset után anyád megfordul-e még valaha is ott,

anyád egy évvel fiatalabb unokatestvéredet fogja az ölében,
ringatja, kényezteti, ami természetes,
lány és nagyon szép gyerek,

te anyád mellett ülsz, látszólag unottan lógatod a lábad,
tűrsz, vársz, ki tudja, mi jár közben indián fejedben,
nézel csak magad elé és közben inogsz előre-hátra,
egyszer csak betelik a láthatatlan pohár,
iszonyatosan féltékeny leszel,
amiért nem veled foglalkozik anyád,

nyilván, van ennek előzménye, három műszak,
romladozó házasság, egyebek,
váratlanul lendülsz egy nagyot,

és hanyatt nekivágod magad a pad mögötti házfalnak,
cseppet sem műbalhé jelleggel, hanem rendesen, annyira,
hogy be is törik a koponyád,

ömlik a vér, elérted, amit szeretnél volna, ahogy azóta is,
mindig, mindenki veled foglalkozik azonnal, fölkapnak,
fejed alá konyharuhát tesznek és a szomszéd udvarán keresztülrohannak,
akivel nincsenek jóban nagyszüleid, egy régi birtokper miatt,
de ez most nem számít,

futnak veled a szomszéd telkén át az orvosi rendelő felé,
az öreg doktor bácsi pedig némi hezitálás után összevarrja,
nem sok hasonló esete lehetett,

gyalázatosan néz ki a varrás fél évszázad múlva is,
akár ez is lehetne az indiánság egyik oka, jele mindenképpen,
de azért tudod, hogy ez nem a harci sérülés büszke viselése,
inkább szégyen, hova lett a legendás indián önuralom,

nem szereted, ha kilátszik hátul a koponyádon az ijesztő varrás,
nagyon ritkán fordul elő, hogy olyan rövid a hajad, katonaságnál,
meg amikor bekattansz egy-egy időszakban és levágatod nagyon rövidre,
pszichés alapon, és talán az ütés okozta, talán nem,
de ez a makacsság, önfejűség megmarad később is, mindig,

akik ismernek, nem lepődnek meg,
tudják, addig nem nyugszol bele a dolgokba,
míg át nem szakítod a falat fejjel,

amúgy persze ez is csak gyakorlat kérdése,
mint minden más.

SOK MINDEN GYAKORLAT KÉRDÉSE,

és alapvetően kísérletező alkat vagy,
azt hiszed el, amit saját magad megtapasztalsz, miként egy leendő
harcos,
és rendre el is kell buknod emiatt,

de a kudarcok megerősítenek a harcok során,
a lelki, a szellemi és a fizikális,
mégsem hagysz fel a kísérletezéssel,

meglepetést akarsz szerezni anyádnak,
aki munka után megy érted a nagyszülőkhöz,
biztosan éhes lesz, mire ideér, gondolod,

ezért uzsonnát készítesz, közben elmerengesz rajta,
hogy a különböző ízű ételeket (édes, sós, erős, savanyú)
miért kell külön-külön enni, noha úgymint egy helyre kerülnek,
ahol rendszeren összekeverednek, gondolsz hát egy merészet,

a zsíros kenyérré mézet kensz,
a parizer alá a vajra egy kis szilvalekvárt,
talán még variálgatod is ezeket egy kicsit,
mindenesetre jó két tálcsányi „szendvicset” készítesz az előszobába,

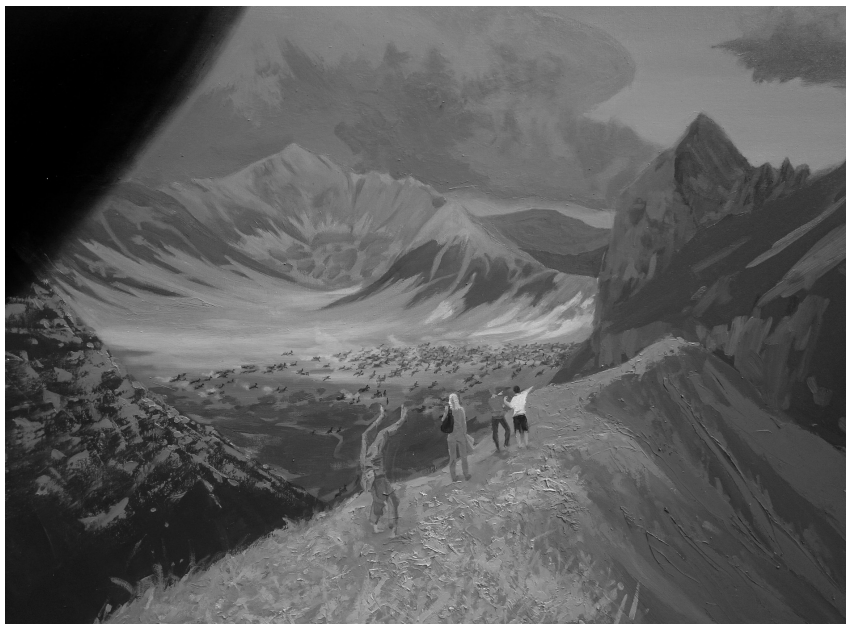
ha anyád megjön, rögtön lássa, és oda is ülsz a tálcák mellé,
nagy büszkén, hogy azonnal tudja, észrevegye,
kinek a műve mindez,

pedig jobb lenne már most elbujdosnod,
iszonyatosan nagy balhé lesz belőle,

egyszerre jönnek be a nagyszülők a kerti munkából és anyád a munkából,
döbbszent látják kreativitásod borzalmas gyümölcsseit,
micsoda pusztítást vittél végbe fél óra alatt, fiam,
szalad ki nagyapád száján, az aznapi vacsora természetesen ugrik,

nemcsak neki, mindenkinek, mert mindent ki kell dobni,
és nagyon leszidnak, és azt kérdezzgetik folyton,
hogy csinálhattál ekkora marhaságot, kisfiam,
és jobb lenne hallgatni, nem válaszolni a kérdésre,

de meg akarod védeni az elképzelésedet,
ám ettől csak tovább romlik a helyzet,
és ha csendben is maradsz, egy idő után
azért titokban roppant büszke vagy
magadra.

Trip, 2019